

Rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24.09.1965, sp. zn. 4 Co 376/65, ECLI:CZ:KSHK:1965:4.CO.376.1965.1

Číslo: 3/1966

Právní věta: Dohoda podle § 26 odst. 2 zák. o rod. nemá povahu soudního smíru; nelze se proto domáhat zrušení rozhodnutí o schválení této dohody podle § 99 odst. 3 o. s. ř.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 24.09.1965

Spisová značka: 4 Co 376/65

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dohoda rodičů, Příspěvek na výživu dítěte, Řízení před soudem, Smír, Výživné dítěte

Předpisy: 94/1964 Sb. § 26 99/1963 Sb. § 99

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Trutnově schválil dohodu rodičů, podle níž se otec nezletilého V. H. zavázal platit na výživu nezletilce částku 500 Kčs měsíčně.

K žalobě otce nezletilého týž soud rozsudek o schválení dohody zrušil.

Krajský soud v Hradci Králové změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu otce nezletilého zamítl.

Z odůvodnění:

Okresní soud vyhověl návrhu, vycházející ze znění § 99 odst. 3 o. s. ř. a § 26 odst. 1 zák. o rod. Dovodil, že výše výživného, které bylo mimo jiné předmětem dohody, odporuje odůvodněným potřebám nezletil. V. H.

Okresní soud zrušil uvedený rozsudek, aniž by náležitě rozlišil obsah a smysl ustanovení § 99 odst. 3 o. s. ř. a § 26 odst. 2 zák. o rod.

Ustanovení § 99 odst. 3 o. s. ř. připouští, aby soud zrušil usnesení o schválení smíru, jestliže je tento smír neplatný podle hmotného práva. Předpokládá, že jde o smír v nejvlastnějším slova smyslu, který je schvalován usnesením, jako jednou z forem soudního rozhodnutí. Smírem, uzavřeným a soudem

schváleným podle § 99 o. s. ř., lze řešit sporné otázky s výjimkou těch, které upravuje zákon o rodině a které se týkají otázek péče o nezletilé děti (úprava práv a povinností rodičů k nezl. dětem). V těchto případech nelze použít § 99 o. s. ř., neboť jde o otázky speciální, upravené zvláštním právním předpisem. V tomto řízení vystupuje též jako ochránce zájmů nezl. dětí (§ 26 odst. 2 a § 37 odst. 2, 3 zák. o rod.) orgán národního výboru. Při schvalování navrženého smíru dbá soud toho, aby smír byl v souladu s právními předpisy a zájmem společnosti.

Odlišně je tomu při postupu podle § 26 odst. 2 zák. o rod. i když podle zmíněného ustanovení zákona o rodině je rozhodnutí soudu ve věci samé nahrazeno dohodou uzavřenou mezi rodiči dítěte, ke které byl dán souhlas kolisního opatrovníka, postup soudu je zcela odlišný od postupu při řízení podle § 99 odst. 1, 2 o. s. ř. Před schválením dohody rodičů o úpravě jejich práv a povinností k nezl. dítěti musí si zjednat objektivní podklad pro závěr, že dohoda odpovídá poměrům rodičů a potřebám dětí (při schvalování dohody o výši částky na výživné jsou to odůvodněné potřeby oprávněného a schopnosti a možnosti povinného, při schvalování dohody týkající se výchovy dítěte jde o zjištění nejpříznivějších podmínek pro zdárný vývoj dítěte v uvědomělého občana). Úprava práv a povinností rodičů k dětem není věcí, která by mohla být ponechána pouze na vůli rodičů, neboť na řádné výchově a výživě dětí má především zájem společnost. Proto soud, z hlediska obsahu řízení, provádí vše, co by prováděl tehdy, kdyby nebyla navržena dohoda rodičů a rozhodoval ve věci samé. Tím výrazně vyniká rozdílnost mezi smírem a dohodou. Tím také dochází k podstatnému odlišení obsahu smíru uzavřeného a soudem schváleného podle § 99 odst. 1, 2 o. s. ř. a dohody rodiči navržené a soudem schválené podle § 26 odst. 2 zák. o rod. Mezi smírem a dohodou existuje tedy kvalitativně odlišný obsah, jak bylo vyloženo výše. Existuje mezi nimi i formální rozdíl, který podtrhuje rozdílnost obsahovou. Usnesení o schválení smíru je možno napadnout návrhem, aby bylo zrušeno, přičemž jeho zrušení se provádí rozsudkem (§ 99 odst. 3 o. s. ř.). Občanský soudní řád připouští pouze zrušení usnesení o smíru (§ 99 odst. 3 o. s. ř.). Žádným svým ustanovením však nedává možnost, aby byla zrušena dohoda rodičů, soudem schválená, o výkonu jejich práv a povinností k nezl. dětem. Proti rozhodnutí soudu o dohodě je možno podat odvolání (§ 201 o. s. ř.). Jestliže se účastníci řízení (rodiče, kolisní opatrovník, případně osoba třetí, do jejíž péče dítě bylo svěřeno) platně vzdají odvolání a později dospějí k přesvědčení, že dohodu uzavírat neměli, neboť podle jejich názoru není v souladu se zákonem o rodině, nemohou docílit jejího zrušení návrhem na zrušení usnesení o schválení smíru podle § 99 odst. 3 o. s. ř. Nemohou tak činit pro důvody dříve vyslovené. Jedinou možností, jak docílit přezkoumání podle jejich názoru nesprávného soudního rozhodnutí, je podání podnětu ke stížnosti pro porušení zákona.

Na dohodu uzavřenou ve věci výkonu práv a povinností rodičů vůči nezl. dětem podle § 26 odst. 2 zák. o rod. nelze tedy pohlížet jako na smír uzavřený a soudem schválený podle § 99 odst. 1, 2 o. s. ř. Proto nelze tuto dohodu napadnout návrhem a domáhat se jejího zrušení podle § 99 odst. 3 o. s. ř.

Z výše uvedených důvodů okresní soud pochybil, když návrhu vyhověl a zrušil rozsudek, kterým byla schválena dohoda rodičů, týkající se výše výživného pro nezl. dítě.

Poznámka: Srov. i rozh. č. 46/1955 sb. rozh.